

Ühiste kavatsuste kokkulepe kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodi rakendamiseks Euroopa Liidu struktuuri- ja investeerimisfondide toel

Meie – Eesti LEADER Liit ja LEADER kohalikud tegevusgrupid, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda, Eesti Külaliikumine Kodukant – lepime kokku, et **töötame ühiselt tugeva maaelu- ja põllumajanduspoliitika ning kogukonna juhitud kohaliku arengu¹ rakendamisraamistiku loomisel Euroopa Liidu programmiperioodiks 2021–2027 ning oleme järgmistel seisukohtadel:**

1. Kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodi (LEADER meetod) rakendamine Eestis on olnud edukas. Aastatel 2007–2013 viidi **omavalitsuste, ettevõtete ja vabaühenduste ühiselt** koostatud arengustrateegiate raames Eesti maapiirkondades ja rannikualadel ellu üle 7000 projekti, mis andsid tugeva panuse kohaliku **majanduse elavdamisele** ning **maakogukondade võimekuse suurendamisele**. Samuti loeme oluliseks selle meetodi rolli kohaliku demokraatia tugevdamisel **laiapõhjalise koostöö ja kaasamise kaudu** ning **erinevate sektorite osalemise kindlustamisel otsustusprotsessides**.
2. Selleks, et kohalikku **integreeritud arengut võimestada ja luua suuremat territoriaalset sidusust** teeme ettepaneku kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodika rakendamist kohalikul ja regionaalsel tasandil veelgi **tugevdada**. Haldusreformi järel on omavalitsused suurenenud, piirid linnade ja maapiirkondade vahel hajunud ning kasvanud surve avaliku sektori aina suuremale tõhususele ja kulude kokkuhoiule. Pikaajalised rahvastikuprognosis näitavad, et 10 aasta pärast on Eesti maapiirkonnas 20% võrra vähem inimesi. Positiivseks nihkeks on vaja **terviklahendusi**. Kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodika võimestab lõimitud arengut, kuna **hõlmab kõiki piirkondi** (maa-, linna- ja rannikupiirkonnad), **kogukondade erinevaid vajadusi** (sotsiaalsed, kultuurilised, keskkonna- ja majanduslikud vajadused) ning **mitmekülgset rahastamist** (kaasatud on neli Euroopa Liidu struktuurifondi).
3. Kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodi laiapõhjalisemaks rakendamiseks on vaja senisest suuremat **sidusust regionaal- ja sotsiaal-**

¹ Kogukonna juhitud kohalik areng (Community Led Local Development – CLLD) on piirkondade arengu juhtimine omavalitsuste, ettevõtete ja vabaühenduste koostöös nn alt üles meetodil.

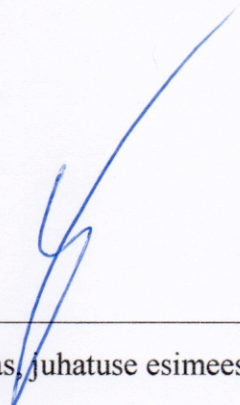
poliitikaga ning võimaldada lisaks Euroopa Põllumajandusfondile ja Kalandusfondile kasutada kohalike arengustrateegiate elluviimiseks Euroopa Sotsiaalfondi ja Regionaalarengufondi vahendeid ehk multifondide lähenemist.

4. Selleks, et kogukonna juhitud kohaliku arengu rakendamine oleks kõigi osapoolte jaoks **võimalikult lihtne ja tulemuslik**, on vaja luua riigi tasandil **ühtne tegevuskava, lihtne reeglistik** ja võimalusel **fondide-ülene fond või eraldis**. Nimetatud meetodika rakendamise koordineerimine riigi tasandil peab toimima ministriumide tugevas koostöös ning tagatud peab olema kaasamine ja dialoog kõigi seotud osapoolte vahel nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil. Samuti peame rakendamisraamistiku loomisel oluliseks **Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee suunistega arvestamist**².
5. Kohalikud tegevusgrupid teevad koostööd teiste piirkondlike arendus- ja tugiüksustega (omavalitsusliidud, Kodukandi maakondlikud üksused, maakondlikud arenduskeskused jt), et **tagada multifondide lähenemisel põhinevate kohalike arengustrateegiate ladus ja tulemuslik rakendamine ning vajalikud nõustamis- ja tugiteenused lõppkasusaajatele** (projektitoetuste taotlejad avalikust, era- ja mittetulundussektorist). Samuti otsitakse ühiselt võimalusi vähendada erinevate tugiüksuste tegevustes dubleerimist. Erilist tähelepanu pööratakse piirkonna arendus- ja elavdamistegevustele, kohalike kogukondade ja ettevõtjate kaasamisele, koolitamisele ja võrgustikutööle ning uuendustegevusele ja tarkade külade kontseptsiooni edendamisele.
6. Kutsume üles Riigikogu ja Eesti Vabariigi Valitsust toetama **kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodikat ja võtma kasutusele multifondid kohalike arengustrateegiate elluviimiseks perioodil 2021–2027**.
7. Kutsume valitsust üles seisma selle eest, et ELi ühise põllumajanduspoliitika rahastamine muutuks õiglasemaks ning aastatel 2021-2027 on Eesti põllumajandustootjatele tagatud ausad konkurentsitingimused ELi ühisturul. Samuti ei tohi valitsus nõustuda Euroopa Komisjoni kavaga vähendada ebaproportsionaalselt suures mahus Euroopa maaelu arengu fondi vahendeid, mis mõjutab väga negatiivselt Eesti maaelupoliitika rahastamise võimalusi.

² „Kogukonna juhitud kohaliku arengu lähenemisviisi eelised integreeritud kohaliku ja maaelu arengu jaoks“ — <http://leaderliit.eu/upload/fck/EESC-2017-04384-00-00-AC-TRA-et.pdf>

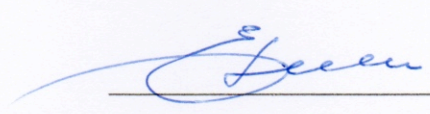
Allkirjastatud 5. detsembril 2018

Valdek Haugas, juhatuse esimees
Eesti LEADER Liit ja LEADER
kohalikud tegevusgrupid

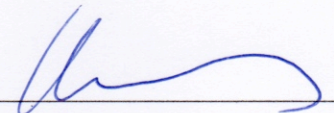

Ester Tammis, juhatuse liige
Eesti Külaliikumine Kodukant

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Roomet Sõrmus, juhatuse esimees
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

LEADER/CLLD (Community Led Local Development) on Euroopa Liidu algatus, mille eesmärk on tuua otsustustasand kohalikule elanikule lähemale ning arvestada paremini piirkondlike eripäradega. CLLD toimib avaliku, era- ja kolmanda sektori partnerluses loodud kohalike tegevusgruppide kaudu, mis viivad ellu piirkondlikke arengustrateegiaid. Eestis tegutseb 26 LEADER tegevusgruppi ja 8 kalanduse algatusrühma, mis katavad 99,9% maapiirkondadest. Maaelu arengukavas aastateks 2014–2020 on LEADER-meetmele nähtud ette 90 miljonit eurot ja kalanduspiirkondadele ligi 26 miljonit eurot. Euroopas on LEADER programmi rakendatud 26 ja Eestis 12 aastat.